the person]. Kyiv [in Russian].

18. *The New Museology* / Edited by Peter Vergo. London: Reaction Books, 2006. 230 p.

Одержано 15.11.2018.

УДК 341.123:06.055

Степко Олександр,

кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин
stepko2004@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0001-9256-2876>
Researcher ID: S-9625-2018
Київський національний університет культури і мистецтв,
м. Київ, вул. Євгена Коновальця 36

DOI <https://doi.org/10.31470/2415-3567-2018-44-120-129>

Stepko Olexandr,

Candidate of Political Science, Associate Professor of the Department of International Relations
stepko2004@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0001-9256-2876>
Researcher ID: S-9625-2018
Kyiv National University of Culture and Arts
Kyiv, st. Yevhen Konovalets 36

ПУБЛІКАЦІЇ ООН ЯК ЗАСІБ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Актуальність теми впливає із необхідності дослідження публікацій ООН як важливого інструменту для донесення інформації до світового співтовариства та досягнення головних цілей Організації. Мета дослідження: аналіз діяльності ООН в сфері публікацій як одного з головних традиційних засобів масової інформації. Методологічною основою дослідження є загальнонаукові принципи дослідження. При дослідженні інформаційних механізмів системи ООН застосовувалися системний і аналітичний методи. Історичний підхід дозволив простежити еволюцію діяльності ООН у видавничій сфері. Комплексне використання різноманітних методів дозволило проаналізувати ефективність використання публікацій цією Організацією.

Головний підрозділ ООН в інформаційній сфері (Департамент Публічної інформації) виходить з того, що новітні інформаційні технології ще не одержали загального поширення і тому продовжують використовувати в якості основних форм діяльності традиційні – пресу, радіо і телебачення.

Поява нових технологій стосується не тільки появи мережі Інтернет – нові технології роблять дуже серйозний вплив на зміцнення традиційних ЗМІ, значення яких неухильно росте. Це має особливо важливе значення для тих країн, де Інтернет усе ще знаходиться на початкових етапах становлення і не може широко використовуватися. У зв'язку з цим Департамент продовжує надавати першорядне значення такому традиційному засобу як публікації.

До числа нововведень відноситься підготування зручного варіанта публікації «Основні дані про ООН» і перетворення видання «Хроніка ООН» у пожвавлений форум для вираження думок і обговорення, а також обміну важливими новинами. З'явилися електронні версії деяких найголовніших видань.

Внаслідок постійно розширюваного використання нетрадиційних ЗМІ сформувався напрямок видавничої діяльності, що забезпечує більш широкий формат для друкованої продукції.

Призначення видань ООН полягає в тому, щоб забезпечити надання достовірної інформації про цілі і діяльність Організації і про життєво важливу роль, що вона грає в рішенні сучасних проблем. З метою виконання цієї задачі видання Департамент більш

цілеспрямовано орієнтуються на показ того, наскільки важлива діяльність системи ООН для життя людей у кожному районі світу.

ООН є великим джерелом досліджень і документації, у відношенні яких є значний попит з боку академічних і науково-дослідних закладів. У той час як електронні засоби забезпечують постійний і негайний доступ до інформації, друковані видання як і раніше користуються великою увагою з боку широкого кола читачів і служать важливим джерелом для повторного поширення матеріалів.

До числа регулярних публікацій ДПП відносяться «Щорічник ООН», визнаний у якості головного щорічного довідкового матеріалу по Організації і її діяльності, щоквартальне видання «Хроніка ООН», «Африка рекавери» і «Девелопмент Бізнес», а також періодичне видання в області розвитку «Девелопмент Андейт».

Поширення здійснюється головним чином через Інформаційні Центри ООН й інші відділення ООН на місцях, а також прямо – серед установ системи ООН, органів преси і неурядових організацій. З 1997 р. номери також розміщуються на інформаційній сторінці ООН.

Крім вищевказаних періодичних видань, ДПП в рамках своєї регулярної програми виробляє велику кількість інформації з питань розвитку. Така інформація представляється у вигляді різних друкованих видань, таких як документи по історії питання, буклети, книги, брошури, фактологічні бюлетені, добірки матеріалів для преси і довідкові документи.

Згідно з пропозицією Генеральної Асамблеї ООН проводить стратегію в сфері публікацій, ціль якої – забезпечити, щоб усі публікації були більш доступними, більш ефективними з погляду витрат, більш своєчасними, а також придатними для продажу. Одна з основних нових вимог до публікацій – надання інформації, що за стилем, форматом і оформленням дозволяло б зробити їх більш привабливою в плані продажу. Це досягається шляхом приділення особливої уваги наданню всебічної інформації про заходи ООН і шляхом обліку відгуків читачів і результатів аналізу продажів.

Одна з цілей ДПП полягає в тому, щоб організувати виробництво друкованих видань таким чином, щоб у максимально можливному ступені скористатися мультимедійним потенціалом Інтернет. Використання Інтернет і електронних засобів для рекламування і розподілу видань для продажу є одним із результативних напрямів роботи Департаменту.

З метою забезпечення диференціації і спрямованості кожної публікації з урахуванням аудиторії і ринку, потрібно провести обстеження, присвячене періодичним публікаціям. Допомогти в рішенні цієї проблеми могли б також Інформаційні Центри ООН, оскільки їх головним обов'язком в цій області є переклад видань на інші мови і адаптація їх відповідно до потреб цільових аудиторій на місцях.

Ключові слова: Інформаційна діяльність ООН, публікації ООН, Департамент Публічної інформації, документація ООН, Інформаційні центри ООН.

UN PUBLICATIONS AS MASS MEDIA

The relevance of the topic arises from the need to study UN publications as an important tool for conveying information to the world community and achieving the main goals of the Organization.

The purpose of the study: analysis of the UN activities in the field of publications as one of the main traditional mass media.

The methodological basis of the research is general scientific research principles. Systemic and analytical methods were used to study information mechanisms of the UN system. The historical approach made it possible to trace the evolution of the UN activities in the publishing sector. The comprehensive use of various methods allowed to analyze the effectiveness of the use of publications by this Organization.

The main UN unit in the information sphere (Department of Public Information) assumes that the new information technology has not yet received universal distribution, and therefore continues to use the traditional forms - print, radio and television.

The emergence of new technologies does not only concern the emergence of the Internet - new technologies have a very serious impact on the strengthening of traditional media, the importance of which is growing steadily. This is particularly important for those countries where the Internet is still at an early stage of development and can not be widely used. In this regard, the Department continues to prioritize traditional means such as publications.

Among the innovations is the preparation of a convenient version of the publication «UN Basics» and the transformation of the publication «UN Chronicle» into a lively forum for expressing thoughts and discussions, and exchanging important news. There are electronic versions of some major publications.

Due to the constantly expanding use of non-traditional media, the direction of publishing has formed, which provides a wider format for printed products.

The purpose of the UN publications is to ensure the provision of reliable information about the purposes and activities of the Organization and the vital role it plays in solving current problems. In order to fulfill this task, the publications of the Department are more purposefully focused on showing how important the activities of the UN system are for people's lives in every region of the world.

The United Nations is a great source of research and documentation, for which there is considerable demand from academic and research institutions. While electronic media provide constant and immediate access to information, prints continue to receive great attention from a wide range of readers and serve as an important source for the re-distribution of materials.

Regular publications of the DPI include the UN Yearbook, recognized as the main annual reference for the Organization and its activities, the quarterly edition of the UN Chronicle, Africa Recovery and Development Business, as well as the development periodical Development update «.

Distribution is carried out mainly through the UN Information Centers and other UN offices in the field, and directly - among the agencies of the UN system, the press and non-governmental organizations. Since 1997. The numbers are also posted on the UN information page.

In addition to the above periodicals, the DPI, within its regular program, produces a large amount of information on development issues. Such information is presented in the form of various printed publications, such as documents on the history of the issue, booklets, books, brochures, fact sheets, press kits and reference documents.

According to the proposal of the General Assembly, the United Nations is implementing a publication strategy aimed at ensuring that all publications are more accessible, more cost-effective, more timely, and also suitable for sale. One of the main new requirements for publications is the provision of information, which in style, format and design will make them more attractive in terms of sales. This is achieved by paying particular attention to the provision of comprehensive information on the actions of the UN and by taking into account feedback from readers and the results of the analysis of sales.

One of the goals of the DPI is to organize the production of printed publications in such a way as to make the most of the multimedia potential of the Internet. The use of the Internet and electronic means for advertising and distribution of publications for sale is one of the effective directions of the work of the Department.

In order to ensure the differentiation and focus of each publication, taking into account the audience and the market, it is necessary to conduct a survey on periodic publications. The UN Information Centers could also help in solving this problem, since their main responsibility in this area is to translate publications into other languages and adapt them in accordance with the needs of target audiences in the field.

Keywords: *Information activities of the United Nations, UN publications, Department of Public Information, UN documentation, UN Information Centers.*

Провідні політичні лідери та експерти завжди приділяли інформаційним проблемам дуже серйозну увагу. Серед закордонних дослідників, що обґрунтовували роль інформації у світі, необхідно виділити роботи А. Гора, З. Бжезинського, М. Маклухана, А. Тоффлера та ін. Велику увагу інформаційному розвитку продовжують приділяти Генеральні Секретарі ООН, серед яких особливий внесок в інформаційне забезпечення миротворчості зробили П. де Куельяр, Б. Галі, К. Аннан та А. Гутерреш.

Метою статті є аналіз діяльності ООН в сфері публікацій як одного з головних традиційних засобів масової інформації.

Коли створювалася ООН, головну роль грали друковані ЗМІ та радіо. Незабаром телебачення стало в тій же мірі претендувати на увагу громадськості. Але тільки в останньому десятилітті другого тисячоріччя, з появою супутникового віщання, відбулося стрімке розширення сфери охоплення візуальних ЗМІ. Поява четвертого засобу комунікації, Інтернет, ще більше сприяла швидкому скороченню відстаней. Фахівці з питань комунікації й інформації в усьому світі визнали величезні можливості цього нового засобу комунікації. І хоча зараз вже ніхто не піддає сумніву перспективність використання нових інформаційних технологій, велика частка уваги та ресурсів ООН відводиться традиційним засобам – радіо, телебаченню та публікаціям.

Департамент Публічної інформації (ДПІ), головний підрозділ ООН в інформаційній сфері, виходить з того, що новітні інформаційні технології ще не одержали загального поширення і тому продовжують використовувати в якості основних форм діяльності традиційні – пресу, радіо і телебачення. Особливі задачі в сфері комунікації пов'язані з висвітленням діяльності по підтримці миру і гуманітарної діяльності ООН. За допомогою опитувань читачів на постійній основі проводяться огляди і доробка видань ДПІ. До числа нововведень відноситься підготування більш зручного варіанта публікації «Основні дані про ООН» і перетворення видання «Хроніка ООН» у пожвавлений форум для вираження думок і обговорення, а також обміну важливими новинами. Завдяки співробітництву зі Всесвітнім банком у видання «Девелопмент Бізнес» з'явилася електронна версія – «Девелопмент Бізнес Онлайн».

Нерідко думають, що поява нових технологій у століття інформації стосується насамперед появи системи Інтернет. У багатьох аспектах це, можливо, правда, однак нові технології роблять також дуже серйозний вплив на зміцнення традиційних ЗМІ, значення яких неухильно росте. Це має особливо важливе значення для тих країн, де Інтернет усе ще знаходиться на початкових етапах становлення і не може широко використовуватися. У зв'язку з цим вірно те, що ДПІ продовжує надавати першорядне значення традиційним ЗМІ, особливо у відношенні країн, що розвиваються.

Основна увага в політиці в сфері комунікації як і раніше приділяється ролі преси. Програма публікацій ДПІ продовжує займати центральне місце в пропагандистській роботі ДПІ. Результати великого обстеження читачької аудиторії підтвердили, що друковані матеріали ООН привертають увагу розповсюджувачів в усьому світі. ДПІ зосереджує свої зусилля на підготовці програми публікацій, що орієнтується на попит, для того щоб забезпечити випуск високоякісних цікавих матеріалів, що підкреслюють важливість і актуальність діяльності системи ООН.

ООН є великим джерелом досліджень і документації, у відношенні яких є значний попит з боку академічних і науково-дослідних закладів. Разом з тим існує і потреба у викладенні інформації у вигляді публікацій для більш широкого використання. Сюди входять публікації, що розповідають про діяльність Організації і містять її рішення і заяви. У той час як електронні засоби забезпечують постійний і негайний доступ до інформації, друковані видання як і раніше користуються великою увагою з боку широкого кола читачів і служать важливим джерелом для повторного поширення матеріалів.

До числа регулярних публікацій ДПІ відносяться «Щорічник ООН», визнаний у якості головного щорічного довідкового матеріалу по Організації і її діяльності, щоквартальне видання «Хроніка ООН», «Африка рекавери» і «Девелопмент Бізнес», а також періодичне видання в сфері розвитку «Девелопмент Апдейт».

Кожен випуск «Щорічника ООН» ґрунтується на документальних довідкових матеріалах, що стосується діяльності за охоплений період, таких, як офіційні звіти РБ і ГА ООН, інших підрозділів і головних органів ООН, а також доповіді Генсека. Більшість основних департаментів Секретаріату і спеціалізованих установ представляють проекти текстів, що редагуються чи переробляються співробітниками «Щорічника ООН» у ДПІ.

Матеріал зазвичай представлений у двох частинах. Перша частина розбита на основні розділи: політичні питання і питання безпеки, економічні і соціальні питання, питання, зв'язані з опікою і деколонізацією, правові питання й адміністративні і бюджетні питання та ін. У главах другої частини розглядаються робота кожної відповідної організації в загальній системі ООН.

Що стосується аспектів підготовки «Щорічника ООН», то необхідно виробити суворі правила у відношенні як змісту видання, так і широти охоплення його тематики; установити максимальний обсяг у сторінках для всіх майбутніх випусків «Щорічника ООН» (він не повинен бути дуже великим); регулярно проводити консультативні наради з усіма зацікавленими установами з метою сприяння співробітництву в процесі написання матеріалів для «Щорічника ООН».

Публікація «Девелопмент Бізнес», що видається на основі самофінансування з 1978 р. містить інформацію про конкурси на підряди в рамках проектів в сфері розвитку, що фінансуються ООН і головними світовими банками розвитку, включаючи Всесвітній банк. «Девелопмент Бізнес» сприяє країнам, що розвиваються, у придбанні товарів і послуг по конкурентоздатним цінам міжнародного ринку і тим самим сприяє забезпеченню максимальної купівельної спроможності їхніх кредитів і позик на цілі розвитку. Це видання обслуговує також фірми приватного сектора як у розвинутих, так і в країнах, що розвиваються, шляхом рекламування для них можливостей виявити себе в конкурентній боротьбі за виділювані щорічно по міжнародних контрактах мільярди доларів. Група по випуску видання «Девелопмент Бізнес» забезпечує більш оперативний і широкий доступ до інформації з проектів через інтерактивну службу «Скан-а-Бід».

«Девелопмент Бізнес» задовольняє потреби різної читацької аудиторії. Вона сприяє країнам, що розвиваються, і країнам, що знаходяться на етапі переходу до ринкової економіки, у закупівлі товарів за конкурентоздатними цінами міжнародного ринку. Крім того, у цій публікації рекламуються проекти, які фінансуються чи здійснюються ООН, що допомагає Організації здобувати товари і послуги за конкурентоздатними цінами. Відповідно до результатів обстеження читацької аудиторії, більшість передплатників «Девелопмент Бізнес» вважають це видання важливим інструментом задоволення своїх потреб. Ця публікація одержала високі оцінки від учасників обстеження за свій зміст, оперативність і корисність.

«Девелопмент Бізнес» не схожа на жодну іншу публікацію ООН з погляду задоволення потреб своєї аудиторії в одержанні спеціалізованої інформації, а також з погляду сфери її охоплення, періодичності, оперативності і самофінансування. Вона виходить раз на 2 місяці, містить стиснуту і надійну поточну інформацію про діяльність системи Організації в сфері розвитку в зручному для читання форматі. Це єдина публікація, що висвітлює в рамках усієї системи ініціативи ООН в сфері розвитку. Її матеріали включають повідомлення про порядок денний ООН і програми по наданню Організацією допомоги в сферах нових технологій, поліпшення становища жінок і державного управління. Однією з її корисних особливостей є регулярна публікація розкладу поточних і майбутніх заходів ООН в сфері розвитку.

Видання публікації «Девелопмент Апдейт» було вперше видано в січні 1994 р., для того щоб підвищити інформованість про питання, що стосуються циклу міжнародних

конференцій з метою розвитку, проведених ООН у 90-і роки. З тих пір її зміст розширився і став включати інформацію про великі заходи в сфері розвитку, що проводяться системою ООН.

Незважаючи на невеликий обсяг і простий формат, це видання приваблює до себе значний інтерес з боку традиційної аудиторії, включаючи ЗМІ, навчальні і науково-дослідні установи. Про зростаючу популярність видання свідчить готовність керівників високого рівня давати для нього інтерв'ю. Оптові партії видання розсилаються в Інформаційні Центри ООН і інші відділення ООН на місцях для подальшого поширення.

Видання «Девелопмент Апдейт» представлено на інформаційній сторінці ООН у мережі Інтернет. Крім цього, до опублікування і розсилання у вигляді друкованого видання воно також поширюється серед Інформаційних Центрів ООН в електронній формі.

До числа питань, що потребують розгляду щодо покращення, можна віднести більш широке використання графічних засобів і вивчення можливості публікації «Девелопмент Апдейт» як видання для продажу. У зв'язку з цим виникає необхідність виділення на випуск додаткових ресурсів. Також серйозної фінансової підтримки потребує покращення представленості видання у всесвітній мережі.

Іншими важливими виданнями ООН є «Хроніка ООН» та «ЮН брифінг пейперс». З моменту свого створення як щомісячного видання в 1964 р. щоквартальний журнал ДПП «Хроніка ООН» незмінно забезпечує висвітлення діяльності Організації в сфері розвитку. Передові статті цього видання присвячені Конференції ООН по населених пунктах, Загальносистемній спеціальній ініціативі ООН по Африці, а також інших глобальних конференцій. До їх числа відносяться доповіді про діяльність ЮНКТАД, МОП і інших програм і установ, що здійснюють діяльність з метою розвитку; і статті про допомогу країнам, що розвиваються, у відношенні зміцнення їхнього потенціалу в сфері державного управління і управління фінансовими ресурсами.

Крім цього, у видання «Хроніка ООН» був включений ряд нових розділів, у яких регулярно висвітлюються питання розвитку. Один з таких розділів присвячений діяльності ООН на місцях, причому в ньому також публікуються статті про проекти з метою розвитку, що Організація здійснює в різних державах-членах. Інший розділ присвячений питанням охорони здоров'я і в тому числі питанням, що є найбільш актуальними для країн, що розвиваються.

Журнал також регулярно висвітлює роботу Генеральної Асамблеї ООН з питань, що стосується розвитку, і діяльність ЕКОСОР, а також розміщує огляд літератури з питань розвитку, що публікується у системі ООН і за її межами. Прагнучи розширити свою аудиторію і домогтися збільшення числа своїх передплатників, «Хроніка ООН» досягла домовленості із Секцією торгівлі і маркетингу про розміщення своїх оновлених сторінок на інформаційній сторінці ООН.

Видання «ЮН брифінг пейперс» являє собою щорічне видання, номери якого переважно присвячувалися темам, що мають відношення до розвитку. Це видання, вперше опубліковане в 1989 р., призначалося для ораторів і пропагандистів. Відповідно до первісного задуму, видання повинно було присвячуватися загальному огляду діяльності Організації в пріоритетних областях і висвітленню конкретних тем. Видання присвячено всесвітнім конференціям і, відповідно, велика увага приділяється ключовим питанням розвитку, що розглядалися на великих конференціях. Обсяг видання складає 80-100 сторінок. Його ціль – підготовка актуальної і конкретної інформації про досягнення Організації в конкретних областях її діяльності для посадових осіб ООН, НУО, вчених і ЗМІ. Крім цього, публікується додаткова інформація, зокрема докладна бібліографія.

Поширення здійснюється головним чином через ЩООН й інші відділення ООН на місцях, а також прямо – серед установ системи ООН, органів преси і НУО. З 1997 р. номери також розміщуються на інформаційній сторінці ООН.

Крім вищевказаних періодичних видань, ДПІ в рамках своєї регулярної програми виробляє велику кількість інформації з питань розвитку. Така інформація представляється у виді різних друкованих видань, таких, як документи по історії питання, буклети, книги, брошури, фактологічні бюлетені, добірки матеріалів для преси і довідкові документи. До числа питань, що стосуються розвитку, які висвітлюються в цих виданнях, відносяться, зокрема: жінки, населені пункти і громада; наслідки збройних конфліктів для становище дітей; боротьба ООН за викорінювання убогості; захист глобального навколишнього середовища; убогість і розвиток; народонаселення й урбанізація; і державне управління і розвиток.

Серйозною проблемою, що вимагає рішення, є забезпечення ретельної диференціації і спрямованості кожної публікації з урахуванням аудиторії і ринку. З метою рішення цієї задачі потрібно провести обстеження, присвячене періодичним публікаціям. Допомогти в рішенні цієї проблеми могли б також ЩООН, оскільки їх головним обов'язком в цій сфері є переклад видань на інші мови і адаптація їх відповідно до потреб і преференцій цільових аудиторій на місцях.

Згідно з пропозицією Генеральної Асамблеї ДПІ проводить стратегію в сфері публікацій, ціль якої полягає в тому, щоб за допомогою ретельного вивчення обґрунтованості випуску й ефективності своїх видань забезпечити, щоб усі публікації були більш доступними, більш ефективними з погляду витрат, більш своєчасними, а також придатними для продажу.

Призначення видань ДПІ полягає в тому, щоб забезпечити надання достовірної інформації про цілі і діяльність ООН і про життєво важливу роль, яку вона грає в вирішенні сучасних проблем. З метою виконання цієї задачі видання ДПІ більш цілеспрямовано орієнтуються на показ того, наскільки важлива діяльність системи ООН для життя людей у кожному районі світу. Таким чином, ДПІ тісно взаємодіє з основними департаментами, програмами й установами, що має своєю метою сприяти досягненню більшої цілеспрямованості й авторитетності кожної з публікацій, з погляду закладених у них ідей і їхньої змістовності. Важливим аспектом цього підходу є усунення великого числа невірних уявлень стосовно ролі і діяльності ООН. З метою сприяння рішенню цієї проблеми ДПІ опублікував переглянуте видання «Імідж та реалії» у форматі, що дозволяє швидко здійснювати його відновлення і перевидання. Поряд з багатьма іншими виданнями ДПІ воно було адаптовано також для публікації на власній сторінці ООН у «всесвітній павутині».

Достовірні публікації продовжують впливати на суспільну думку і політику. Основними цільовими групами є ЗМІ, наукові кола, НУО й інші державні й офіційні установи. ЩООН, що мають безпосередній доступ до таких аудиторій у регіонах, залишаються головною ланкою зв'язку з цими цільовими групами. Крім того, використовуються спеціально складені списки для розсилання ряду таких видань, як щоквартальний журнал «Африка рекавері» і бюлетень «Девелопмент Апдейт», для того щоб ці публікації, що готуються на основі огляду поточних подій, швидко доходили до важливих адресатів їхньої цільової аудиторії. З метою полегшення і розширення доступу до інформації ООН Бібліотека ім. Дага Хаммаршельда публікує видання «Індекси засідань», що містить дані про документи Генеральної Асамблеї, Ради Безпеки й Економічної і Соціальної Ради. Ці публікації є основними інструментами пошуку інформації ООН. Створення сервера ООН було новим кроком у зусиллях по розширенню сфери охоплення і доступу.

На сучасному етапі одна з основних нових вимог до публікацій ДПІ – надання інформації, що по стилю, формату й оформленню дозволяло б зробити її більш привабливою в плані продажу. Це досягається шляхом приділення особливої уваги наданню всебічної інформації про заходи ООН і шляхом обліку відкликів читачів і результатів аналізу продажів. Останній напрямок діяльності активізувався після прийняття рішення про передачу ДПІ Секції продажів і маркетингу. В результаті її

діяльності був досягнутий рекордний обсяг надходжень від продажів, у тому числі збільшення обсягу продажів у книгарні. Були додані істотні зусилля для підвищення ступеня реалізації публікацій і підвищення частки публікацій, розповсюджуваних як комерційні видання. У результаті цього надходження до ООН від їхнього продажу більш ніж подвоїлися. Протягом цього періоду діяльність оформлювально-видавничих служб піддалася перегляду й удосконаленню в результаті впровадження технології підготовки публікацій. Після того, як ця секція була включена до складу ДПП, вона розіслала потенційним клієнтам в усьому світі 50 тис. екземплярів каталогу публікацій у рамках діяльності по здійсненню спеціальних поштових відправлень з метою пропаганди публікацій, що мають особливий інтерес для аудиторій: «Статистичний щорічник» і Мікрокомп'ютерна база даних ООН про показники і статистику по жінках на КД-ПЗП (Комп'ютерні диски – постійні запам'ятовуючі пристрої) та багато інших.

Внаслідок постійно розширюваного використання нетрадиційних ЗМІ сформувався напрямок видавничої діяльності, що забезпечує більш широкий формат для друкованої продукції. Видавнича діяльність із застосуванням електронних засобів дозволяє випускати продукцію, призначену для використання унікальних особливостей ЗМІ.

Ще одним доповненням є «Сайберскулбас ООН», відзначена премією інтерактивна навчальна програма. Програма, графічно цікаво виконана і багата за змістом, яка надає інформацію про ООН і її діяльність, про важливі глобальні проблеми, фактологічну базу даних по кожній з 191 держав-членів і багато чого іншого, причому все це відбувається в інтерактивному режимі високої інтенсивності. Хоча «Сайберскулбас ООН» фігурує в новому інформаційному середовищі, воно розглядається як публікація ООН, що адаптує серії шкільних комплектів по ООН, які спочатку були видані в зв'язку з п'ятдесятою річницею Організації.

Усі підрозділи, що займаються питаннями видання публікацій, завершили свій перехід на загальну платформу «настільної друкарні», що забезпечує скорочення термінів підготовки, а також високу якість і економічну ефективність усього процесу. Цей перехід дозволив підвищити продуктивність і поліпшити показники, що стосуються своєчасності підготовки. «Довідник світових ЗМІ» є одним з гарних прикладів високоякісного видання, процес підготовки якого був здійснений з високим ступенем ефективності витрат.

Одним з відмінних прикладів досягнень в сфері видання публікацій є «Блу букс сірієз». Ця серія стала безцінним інструментом для дослідників, «Блакитні книги» також дозволили значно зміцнити зв'язки Секретаріату з академічними колами і політичними установами, що виступають як основні учасники процесу формування публічної думки в усьому світі.

У ході обстеження, проведеного з метою оцінки актуальності видань «Хроніка ООН», «Африка рекавері» і інших періодичних публікацій ДПП, була підтверджена висока потреба в інформації про Організацію. Для задоволення попиту на оновлену інформацію такі публікації, як «Коротко про Організацію Об'єднаних Націй» і «Імідж та реалії», тепер видаються щорічно на більшому числі мов, ніж раніше, і містяться на інформаційній сторінці ООН для читачів, що мають доступ до Інтернету. Крім того, почалася робота із забезпечення постійної актуальності цього видання в якості важливого довідкового матеріалу. Ефективне використання електронних засобів також допомагає доповнити друковані видання за рахунок різних пошукових можливостей.

Одна з цілей ДПП полягає в тому, щоб організувати виробництво друкованих видань таким чином, щоб у максимально можливому ступені скористатися мультимедійним потенціалом Інтернет. Як «Хроніка ООН», так і «Африка рекавері» завдяки своїм виданням в електронній формі змогли розширити коло своїх читачів. ДПП ще більш активізував своє співробітництво із Всесвітнім банком з метою забезпечення того, щоб видання «Девелопмент Бізнес» зберігало своє значення як головний засіб швидкого й ефективного поширення інформації у зв'язку з проектами в країнах, що розвиваються, серед усіх членів родини ООН. Був представлений новий продукт –

«Девелопмент Бізнес Онлайн» – комерційна сторінка в мережі. Вона пропонує передплатникам більш швидкий і простий доступ до інформації, що публікується в «Девелопмент Бізнес».

Отже, використання Інтернет і електронних засобів для рекламування і розподілу видань для продажу є одним із результативних напрямів роботи ДПІ. У співробітництві з оперативними департаментами продовжують розроблятися нові види електронної продукції: разом з Департаментом по економічних і соціальних питаннях був випущений «Демографічний щорічник» на КД-ПЗП, а також варіант «Статистичного щорічника» для системи Windows.

Для того, щоб розбиратися в значному обсязі документації, яку видає ООН, необхідно знати її структуру та методи роботи в цій сфері. Для надання поточної інформації про свою діяльність і історію ООН випускає наступні видання: «Основні дані про ООН», що містить загальне введення в роль і функції ООН і зв'язаних з нею установ, підкреслюючи і висвітлюючи при цьому основні цілі і досягнення Організації; «ООН для всіх» та «ООН для кожного». У цих книгах описуються структура і діяльність ООН починаючи з її заснування. Містяться також дані про спеціалізовані установи, зв'язані з ООН.

Документи, звіти про засідання, Офіційні звіти і публікації поширюються безкоштовно Секцією поширення Бюро Конференцій у наступному порядку. Спочатку поширення в Центральних установах: постійним представництвам; постійним спостерігачам; пресі; Секретаріату; підрозділам по обслуговуванню засідань; для продажу; на склад і Бібліотеці. Потім іде поширення з Центральних установ в інші місця: міністерствам і іншим урядовим адресатам; міжурядовим організаціям; НУО; спеціалізованим установам і іншим організаціям системи ООН; Відділенню ООН у Женеві, ЩООН і бібліотекам-депозитаріям.

Недолік місця для збереження чи труднощі, зв'язані з обробкою документації можуть змусити одержувача документів перейти від оригінальних екземплярів документів до використання мікроформ. У зв'язку з цим, в системі ООН окремі серії документів і видань існують як на мікрофішах, так і у виді мікрофільмів.

На мікрофішах є Офіційні звіти головних органів ООН і томи Збірників договорів, окремі серії документів і щорічники. Кожна мікрофіша містить 60 зображень тексту, зменшених у масштабі 1:20. Комплекти документів ООН з 1947 по 1968 рр., зберігаються у вигляді мікрофільмів, у яких досягається зменшення зображення в масштабі 1:19, що дозволяє відзняти на одній плівці 1800 сторінок документів.

Елементом документації, що набуває зараз особливого значення є електронні джерела інформації про документацію ООН. Система бібліографічної інформації ООН (ЮНБІС) являє собою інформаційну систему з оперативним доступом. Доступ до файлів і їхнє складання здійснюються Обчислювальним центром в Нью-Йорку (ОЦН). ЮНБІС складається з 11 баз даних з оперативним доступом: бібліографічних файлів, у яких містяться бібліографічні описи документів і видань, випущених в усьому світі органами ООН (з 1979 року), а також опису видань, що вийшли у світ поза системою ООН (з 1980 року); фактологічних файлів, що містять інформацію про документи основних органів ООН, а саме ГА ООН, РБ, ЕКОСОП та багато інших. З 1994 р. файли ЮНБІС можуть бути отримані на компакт-дисках, крім того, зовнішні користувачі мають доступ до ЮНБІС за допомогою інформаційної мережі науково-дослідних бібліотек.

Система на оптичних дисках ООН (СОД) являє собою систему збереження і пошуку інформації стосовно документів, розглянутих і прийнятих органами ООН. Вона дозволяє здійснювати введення документів у текстовій формі і у вигляді зображень (за допомогою оптичного сканування). В Женеві і Нью-Йорку є робочі документи, Журнал і Щоденний список документів, записані в СОД.

До того ж, ДПІ щодня здійснює випуск прес-релізів за допомогою своєї системи ЮНПРЕСС, що діє з використанням ряду мереж. Інтернет поєднує мільйони ЕОМ у

багатьох країнах і дає ООН нові можливості для передачі і збереження документів. Прикладом системи, що можуть використовувати установи ООН в Інтернет, є інформаційний сервер Гофер ПРООН. Через цей сервер можна одержати доступ до прес-релізів ООН, ознайомитися з текстом Статуту ООН, а також одержати різноманітну інформацію про основні конференції ООН. Існує також можливість доступу до серверів Гофер інших установ ООН. Повний текст прес-релізів ООН зберігається в системі ЮНТЕРНЕ ПРООН. Прес-релізи ООН можна також одержати за допомогою системи Тогетернет, Агора, Комп'ютерної системи проведення конференцій, Глобальної мережі станцій моніторингу навколишнього середовища (ГЕМНЕТ), мережі Асоціації сучасних систем зв'язку (АПК) і мережі ПІСНЕТ.

Щодо здійснюваних публікацій ООН, то з метою покращення стану із «Щорічником ООН» необхідним є більш ефективний зворотний зв'язок між відділеннями та установами, що поставляють матеріал, і тими, що його укладають. Затримка виходу у світ цього видання може зашкодити в цілому позитивній репутації «Щорічника ООН» серед його читачів і в остаточному підсумку знизити його корисність, особливо для студентів і молодих науковців, що цікавляться діяльністю ООН.

З метою забезпечення диференціації і спрямованості кожної публікації з урахуванням аудиторії і ринку, потрібно провести обстеження, присвячене періодичним публікаціям. Допомогти в рішенні цієї проблеми могли б також Інформаційні Центри ООН, оскільки їх головним обов'язком в цій сфері є переклад видань на інші мови і адаптація їх відповідно до потреб цільових аудиторій на місцях.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Доклад Генерального секретаря. Деятельность Департамента общественной информации: стратегические коммуникационные услуги. А/АС.198/2012/2. Нью-Йорк, 2012.
2. Доклад Генерального Секретаря. Деятельность Департамента общественной информации. Информационно-просветительная работа. А/АС.198/2012/4. Нью-Йорк, 2012.
3. Доклад Генерального секретаря. Вопросы, касающиеся информации. А/67/261. Нью-Йорк, 2012.

REFERENCES

1. *Doklad General'nogo sekretarya. Deyatel'nost' Departamenta obshchestvennoy informatsii: strategicheskie kommunikatsionnye uslugi [Report of the Secretary-General. Activities of the Department of Public Information: strategic communication services]. A / AC.198 / 2012/2. (2012). N'yu-York.*
2. *Deyatel'nost' Departamenta obshchestvennoy informatsii. Informatsionno-prosvetitel'naya rabota [Doklad General'nogo sekretarya. Report of the Secretary-General. Activities of the Department of Public Information. Information and educational work]. A / AC.198 / 2012/4. (2012). N'yu-York.*
3. *Doklad General'nogo sekretarya. Voprosy, kasayushchiesya informatsii [Report of the Secretary-General. Questions relating to information]. A / 67/261. (2012). N'yu-York.*

Одержано 19.09.2018.